

- ANALYSE

Tendenser og udvikling: Arbejdskraft i rengørings- og vinduespoleringsbranchen

Rengørings- og vinduespoleringsbranchen er udfordret af mangel på arbejdskraft, og forgæves rekrutteringer. Til trods for ubesatte stillinger har der de sidste fem år har været en stigning i antal ansatte i branchen. Udviklingen i arbejdsmarkedet kan også ses på den demografiske sammensætning af medarbejderne i branchen, hvor kvinder med anden etnisk baggrund end dansk i dag udgør den største gruppe.

Der er historisk stor mangel på arbejdskraft på tværs af alle brancher i dansk erhvervsliv. Rengørings- og vinduespoleringsbranchen er ingen undtagelse. Forventningen til fremtiden er, at manglen på arbejdskraft vil forblive på det høje niveau og muligvis stige til nye, historiske højder hvis ikke der gøres noget nu. Det gælder både ift. den nationale beskæftigelsesindsats og adgangen til udenlandsk arbejdskraft. Adgang til arbejdskraft er en forudsætning for vækst og fremgang. Hvis ikke virksomheder kan få hænder nok, kan de ikke møde efterspørgslen fra deres kunder. Allerede nu oplever mange virksomheder, at det er svært at besætte ledige stillinger, og det hæmmer vækstambitionerne.

Derfor har Dansk Erhverv undersøgt udviklingen i arbejdsmarkedet for rengørings- og vinduespoleringsbranchen og hvem, der udgør arbejdskraften i servicebranchen. Analysen fokuserer på den danske rengørings- og vinduespoleringsbranche bestående af de fire underbrancher:

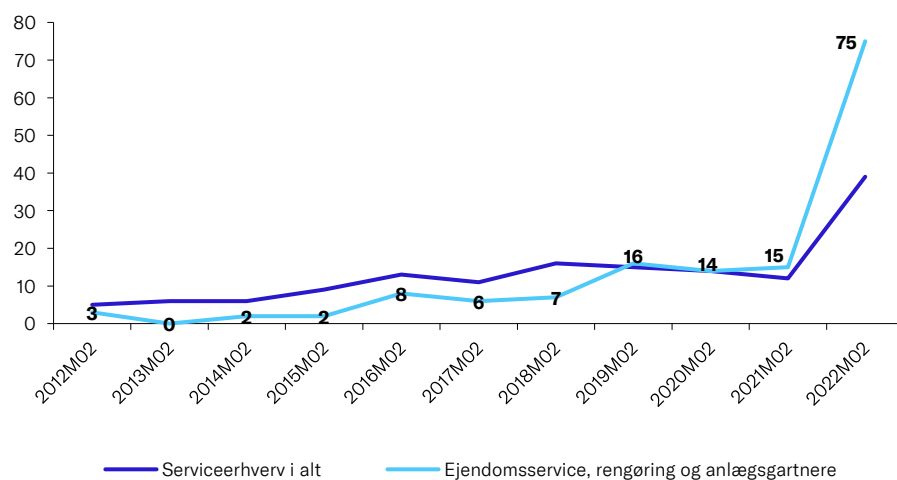
- Almindelig rengøring i bygninger
- Anden rengøring af bygninger og rengøring af erhvervslokaler
- Andre rengøringsydelser
- Vinduespolering

Først undersøger vi ansættelsessituationen i rengørings- og vinduespoleringsbranchen, hvilket inkluderer antal ansatte, ledige stillinger og succesfulde og forgæves rekrutteringer. Dernæst kigger vi nærmere på de ansatte i branchen, herunder forskellige demografiske karakteristika som alder, køn, herkomst og uddannelsesniveau. Til sidst ser vi nærmere på de ansattes løn.

Tre ud af fire servicevirksomheder oplever produktionsbegrænsninger som følge af mangel på arbejdskraft

Manglen på arbejdskraft er vokset eksplosivt inden for forskellige serviceerhverv inden for det seneste år. I februar 2021 var det ca. hver sytende virksomhed (15 pct.) i branchen for ejendomsservice, rengøring og anlægsgartnere, som oplevede mangel på arbejdskraft som produktionsbegrænsning, se figur 1. Et år efter i februar 2022 er det steget til tre ud af fire virksomheder (75 pct.). Det er en stigning, der ikke er set i statistikens levetid. Siden 2012 og frem til maj 2021 har mellem 0-22 pct. af virksomhederne i branchen manglet arbejdskraft.

Figur 1: **Mangel på arbejdskraft som produktionsbegrænsning i serviceerhverv fra 2012-2022. Pct.**



Kilde: Danmarks Statistik, tabel KBS2, 25-02-2022.

Note: Serviceerhverv i alt inkluderer brancherne: Transport, Turisme, Forlag, tele og IT, Finans, forsikring, ejendom mv., Rådgivning, forskning o.a. vidensservice, Rengøring o.a. operational service, Kultur, fritid og anden service. Branchen Ejendomsservice, rengøring og anlægsgartnere er en underkategori til Rengøring o.a. operational service.

Til trods for flere beskæftigede mangler der hænder

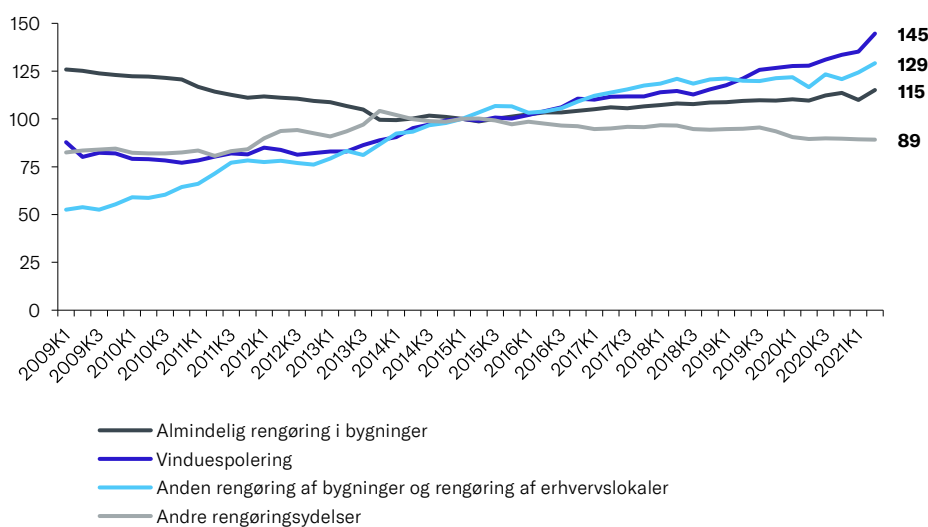
Den store mangel på arbejdskraft udfordrer virksomhederne i rengørings- og vinduespoleringsbranchen. Høj beskæftigelse koblet med mange ledige stillinger og forgæves rekrutteringer betyder, at virksomhederne mangler hænder til at udføre arbejdet, så de kan imødekomme efterspørgslen. For at belyse arbejdsmarkedet for rengørings- og vinduespoleringsbranchen undersøger vi i dette afsnit udviklingen i beskæftigelsen og rekrutteringssituationen i branchen.

Beskæftigelsesudvikling

Beskæftigelsesudviklingen kigger vi nærmere på ved at se på udviklingen i antal fuldtidsansatte og hvor jobs i servicesektoren er placeret geografisk.

Siden første kvartal 2015 og frem til andet kvartal 2021 har tre ud af fire underbrancher inden for rengørings- og vinduespoleringsbranchen oplevet en vækst i antallet af fuldtidsansatte, se figur 2. I underbranchen "Andre rengøringsydelser" har man som de eneste oplevet en lille tilbagegang siden 2015 (indeks 89). Samlet var der over 40.000 fuldtidsansatte i rengørings- og vinduespoleringsbranchen i andet kvartal 2021 (tal ikke vist i en figur).

Figur 2: **Kvartalsvis udvikling i antal fuldtidsansatte i branchen i perioden 2009K1-2021K2, indeks 2015K1 = 100**

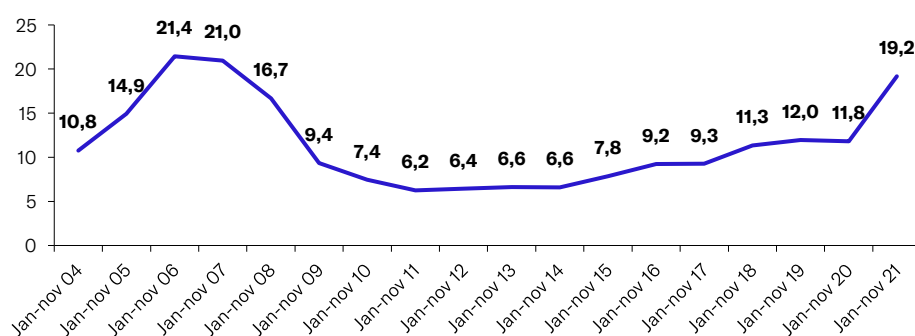


Kilde: Dansk Erhverv pba. Danmarks Statistik, e-indkomstregister.

Ledige stillinger

Antallet af ledige stillinger i branchen for rengøring, ejendomsservice og renovation er steget eksplosivt i 2021 sammenlignet med 2020. Fra januar-november 2021 var der ca. 19.200 ledige stillinger i hele landet, se figur 3. Det er det højeste niveau siden årene før Finanskrisen. I juni 2021 var der ca. 4.900 ledige stillinger. Det er det højeste antal for en enkelt måned i statistikens levetid.

Figur 3: **Antal ledige stillinger i hele landet for branchen rengøring, ejendomsservice og renovation i 1.000**



Kilde: Jobnet.dk, 02-02-2022.

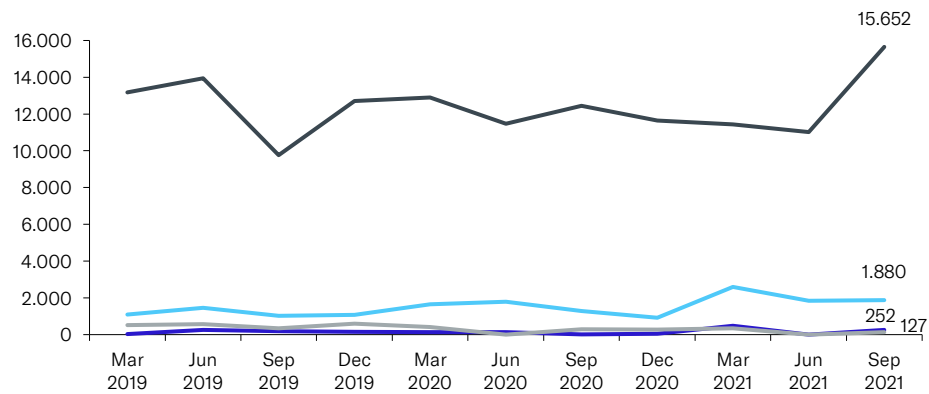
Note: Figuren inkluderer data år til dato. For 2021 er tallene offentliggjort t.o.m. november, og derfor indgår december ikke i opgørelsen.

Succesfulde og forgæves rekrutteringer

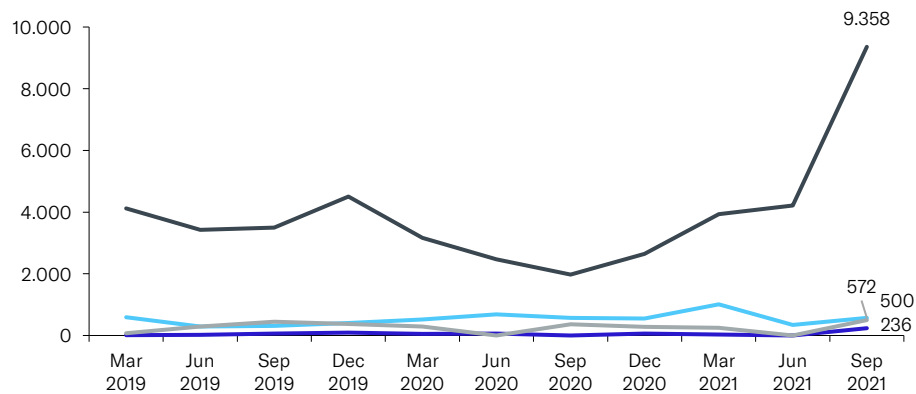
Situationen med mangel på arbejdskraft slår også igennem, når vi kigger på antallet af succesfulde og forgæves rekrutteringer. Særligt i tredje kvartal i 2021 steg antallet af forgæves rekrutteringer til jobbet som rengøringsassistent. Ca. 9.300 forgæves rekrutteringer blev registreret i september 2021, se figur 4 (nederste del af figuren). Det skal sammenholdes med, at der i samme periode også var et rekordhøjt antal rekrutteringer, ca. 15.600, til denne type af jobs, se figur 4 (øverste del af figuren). På trods af at virksomhederne ansætter rekordmange rengøringsassistenter, kunne de i virkeligheden ansætte endnu flere, hvis der var mere kvalificeret arbejdskraft til rådighed.

Figur 4: **Antal succesfulde og forgæves rekrutteringer i underbrancher til rengørings- og vinduespoleringsbranchen fra marts 2019-september 2021**

Antal succesfulde rekrutteringer



Antal forgæves rekrutteringer



- Rengøringsassistent
- Rengøringsleder
- Servicetekniker, rengøring og ejendomsservice
- Vinduespudser

Kilde: Jobnet.dk, 26-11-2021.

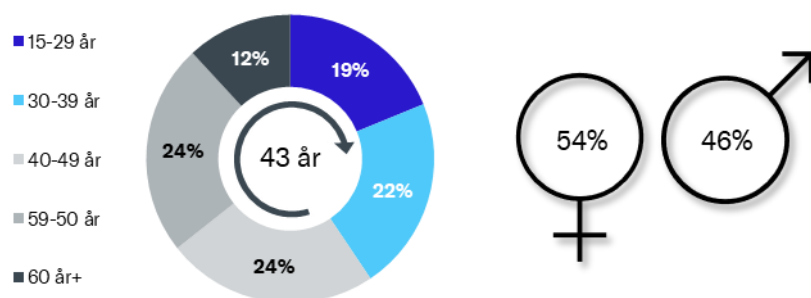
Den demografiske sammensætning i branchen har særligt udviklet sig ift. herkomst over de seneste ti år

Mens det uændret er kvinder, der udgør et lille flertal af de beskæftigede i branchen for rengøring og vinduespolering, er der over de seneste ti år sket en stigning i andelen af ansatte med anden etnisk herkomst end dansk.

Køn og alder

Der er en lille overvægt af kvinder blandt de ansatte i rengørings- og vinduespoleringsbranchen, idet 54 pct. er kvinder jf. figur 5, hvilket er den samme andel som i 2011 (tal ikke vist i figur). Gennemsnitsalderen for ansatte i branchen er ca. 43 år, og der er en spredning over alle aldersgrupper.

Figur 5: **Alders- og kønsfordeling blandt ansatte i rengørings- og vinduespoleringsbranchen 2021**



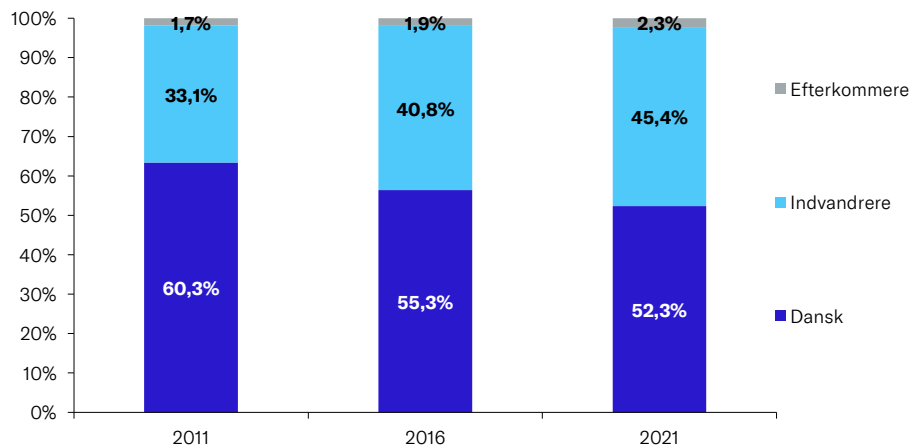
Kilde: Dansk Erhverv pba. Danmarks Statistiks forskerordning, registrene BFL202103 og BEF2020.

Note: n = 52.385.

Herkomst

Der er sket en stor udvikling i den etniske herkomst blandt ansatte i rengørings- og vinduespoleringsbranchen. I 2011 var ca. hver tredje (32 pct.) af de ansatte i rengøringsbranchen indvandrere eller efterkommere. I 2021 er det steget til ca. hver anden (48 pct.), se figur 6.

Figur 6: **Herkomst blandt ansatte i rengørings- og vinduespoleringsbranchen 2011-2021**

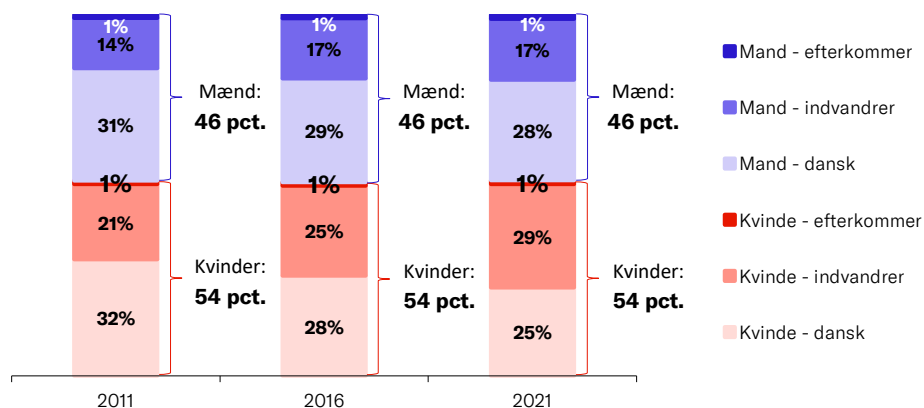


Kilde: Dansk Erhverv pba. Danmarks Statistiks forskerordning, registre BFL202103 og BEF2020.

Note: n = 52.385. Ekskl. gruppen "Ukendt", da denne udgør under 1 pct. alle tre år.

Udviklingen er primært drevet af, at gruppen af indvandrerkvinder som andel af den samlede gruppe af beskæftigede i rengørings- og vinduespoleringsbranchen er vokset fra 21 pct. i 2011 til 29 pct. i 2021, se figur 7. Indvandrerkvinder udgør i 2021 en større andel af den samlede gruppe af beskæftigede i branchen end kvinder med dansk herkomst i 2021, og er dermed også den største gruppe blandt alle ansatte i branchen. Der er også sket en lille stigning i andelen af indvandrermand. I 2011 udgjorde indvandrermand 14 pct. af de beskæftigede i rengørings- og vinduespoleringsbranchen, mens det i 2021 er steget til 17 pct.

Figur 7: **Udvikling i køn og herkomst for ansatte i rengørings- og vinduespoleringsbranchen 2011-2021**

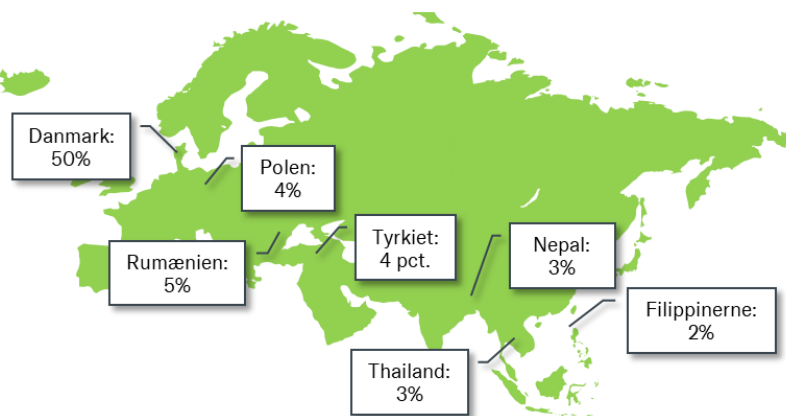


Kilde: Dansk Erhverv pba. Danmarks Statistiks forskerordning, registrene BFL202103 og BEF2020.

Note: n (2011) = 49.802, n (2016) = 51.328, n (2021) = 52.385.

Undersøger vi de ansattes oprindelsesland, så er de østeuropæiske lande Rumænien og Polen de primære oprindelseslande næst efter Danmark. I top-7 finder man også landene Tyrkiet, Thailand, Nepal og Filippinerne, se figur 8.

Figur 8: **Oprindelsesland blandt ansatte i rengørings- og vinduespoleringsbranchen**



Kilde: Dansk Erhverv pba. Danmarks Statistiks forskerordning, registrene BFL202103 og BEF2020.

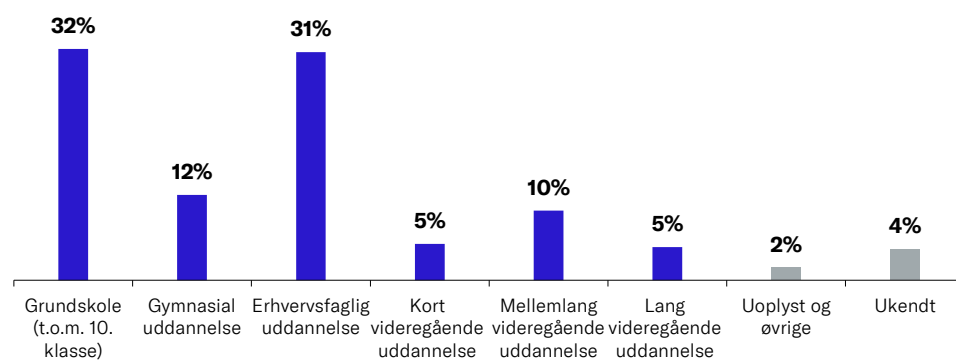
Note: n = 52.385. I figuren er vist top-7 oprindelseslande. Der er ansatte fra minimum 160 forskellige oprindelseslande.

Uddannelse

Hver tredje (32 pct.) ansatte i rengørings- og vinduespoleringsbranchen har grundskolen som højest fuldførte uddannelsesniveau, se figur 9. Stort set lige så mange (31 pct.) har en erhvervsfaglig uddannelse som højest fuldførte uddannelsesniveau. Lidt flere end hver tiende (12 pct.) har en gymnasial uddannelse som højest fuldførte uddannelsesniveau. Andelen med grundskole som højest fuldførte uddannelse var væsentligt højere i 2011 end den er i dag. I 2011 havde 45 pct. grundskole (t.o.m. 10. klasse) som højest fuldførte uddannelsesniveau. Sammenlignet med 2011 er der i 2021 en større andel med en videregående uddannelse. I 2011 havde 21 pct. en videregående uddannelse, hvilket er steget til 32 pct. i 2021 (tal ikke vist i figur).

Ganske få af de ansatte i rengørings- og vinduespoleringsbranchen har en formel rengøringsuddannelse¹ (2 pct., tal ikke vist i figur). Der er dog sket en lille stigning på 1,2 procentpoint, hvis vi kigger ti år tilbage til 2011 (tal ikke vist i figur). Der er da også flere ansatte i hospitalsbranchen med en formel rengøringsuddannelse (ca. 1.700) end i servicebranchen (ca. 875). Derudover er personer med en rengøringsuddannelse primært også beskæftiget på plejehjem (ca. 275) og i daginstitutioner og dagcentre mv. (ca. 200) (tal ikke vist i figur).

Figur 9: **Højest fuldførte uddannelsesniveau for ansatte i rengørings- og vinduespoleringsbranchen**



Kilde: Dansk Erhverv pba. Danmarks Statistiks forskerordning, registrene BFL2021 og UDDA2020.

Note: n = 55.238.

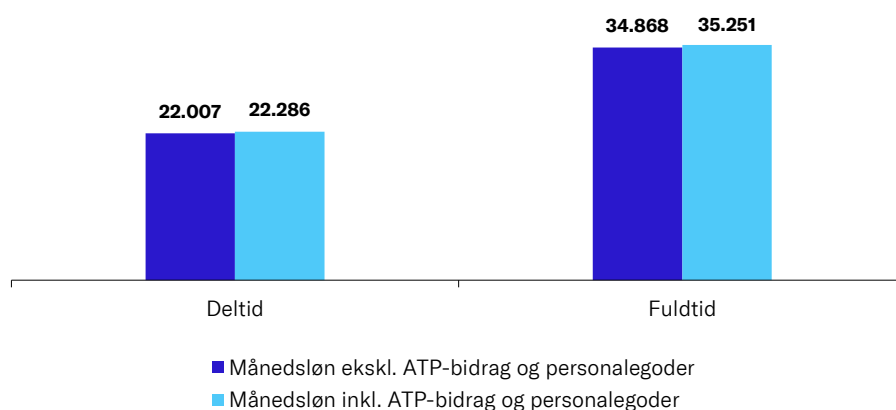
Gennemsnitlig månedsløn for fuldtidsansatte i rengørings- og vinduespoleringsbranchen er ca. 35.000 kr.

Der er stor forskel på antallet af timer, som de ansatte i branchen for rengøring og vinduespolering arbejder. Lige knap halvdelen (45 pct.) af de ansatte i branchen arbejder færre timer end en traditionel deltidsarbejder (30 timer i ugen / 129-130 timer i måneden). Lidt flere end hver femte arbejder det antal timer, der svarer til en fuldtidsstilling (37 timer i ugen / 160-161 timer i måneden) (tallene er ikke vist). Derfor er der også stor forskel på indtjeningen blandt ansatte i branchen. I dette afsnit undersøger vi den gennemsnitlige månedsløn for ansatte i branchen, der hhv. arbejder deltid og fuldtid.

Gennemsnitlige månedsløn i rengørings- og vinduespoleringsbranchen

En fuldtidsansat i rengørings- og vinduespoleringsbranchen har en gennemsnitlig månedsløn på ca. 35.000 kr. ekskl. ATP-bidrag og personalegoder, se figur 10. Deltidsansatte har en gennemsnitsløn på ca. 22.000 kr. pr. måned.

Figur 10: **Gennemsnitlig månedsløn for ansatte i rengørings- og vinduespoleringsbranchen i marts 2021. Kr.**

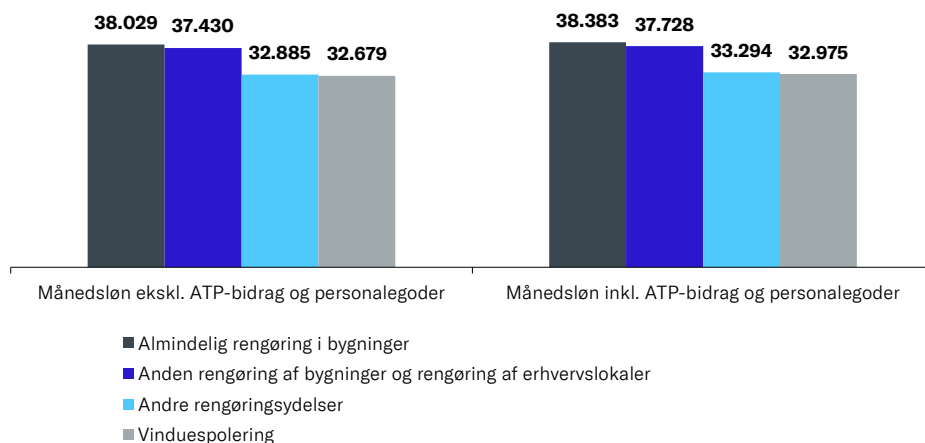


Kilde: Dansk Erhverv pba. Danmarks Statistiks forskerordning, registret BFL2021.

Note: n (deltid) = 957, n (fuldtid) = 11.697. Deltid = 129-130 timer i måneden. Fuldtid = 160-161 timer i måneden.

Undersøger vi de enkelte underbrancher til rengørings- og vinduespoleringsbranchen ser vi nogle små forskelle. Den gennemsnitlige månedsløn er højest for fuldtidsansatte i underbranchen almindelig rengøring i bygninger (ca. 38.000 kr.) og lavest for personer ansat i underbranchen for vinduespolering (ca. 33.000 kr.), se figur 11.

Figur 11: **Gennemsnitlig månedsløn for fuldtidsansatte pr. underbranche til rengørings- og vinduespoleringsbranchen i marts 2021. Kr.**



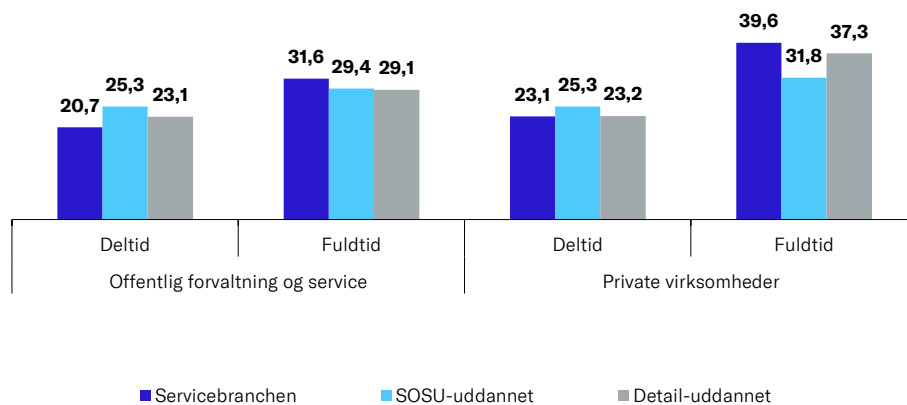
Kilde: Dansk Erhverv pba. Danmarks Statistiks forskerordning, registret BFL2021.

Note: n (almindelig rengøring i bygninger) = 4.087, n (anden rengøring af bygninger og rengøring af erhvervslokaler) = 491, n (andre rengøringsydelser) = 6.845, n (vinduespolering) = 274.

Gennemsnitlige månedsløn i andre brancher

Sammenligner vi den gennemsnitlige månedsløn for en person, der arbejder fuldtid i rengørings- og vinduespoleringsbranchen med andre sammenlignelige professioner, ser vi, at gennemsnitslønnen for fuldtidsansatte i rengørings- og vinduespoleringsbranchen ligger over gennemsnitslønnen for en sosu-uddannet og en detail-uddannet, se figur 12. Forskellen er mindst blandt de offentligt ansatte, mens den er større blandt de privatan-satte. Omvendt ligger lønningerne for personer, der arbejder deltid, en smule lavere i rengørings- og vinduespoleringsbranchen sammenlignet med de to andre professioner. Vi bemærker, at vi ikke har taget højde for, om de sosu- og detail-uddannede arbejder inden for deres fag, men vi anser alligevel sammenligningen for at være troværdig.

Figur 12: **Gennemsnitlig månedsløn i 1.000 kr. for deltids- og fuldtidsansatte på tværs af rengørings- og vinduespoleringsbranchen, sosu-uddannede og detail-uddannede**



Kilde: Dansk Erhverv pba. Danmarks Statistiks forskerordning, registret BFL2021.

Note: n (rengøringsbranchen) = 12.654, n (SOSU-uddannet) = 20.212, n (detail-uddannet) = 57.242. Deltid arbejder 129-130 timer pr. måned, mens fuldtid arbejder 160-161 timer pr. måned. Figuren viser månedsløn ekskl. ATP-bidrag og personalegoder.

Noter

¹ Formelle rengøringsuddannelser = Hjemmeserviceassistent, Serviceassistent hospitalsservice, Fritidsassistent, Serviceassistent virksomhedsservice, Rengøringstekniker, Serviceassistent una, Sp. rengøringsservice, Sp. rengøring mv. forsøg.

Om dette notat

Arbejdet med analysenotatet er afsluttet den 25. februar 2022.

Om Dansk Erhvervs Analysenotater

Dansk Erhverv udarbejder løbende analyser, som samles i analysenotater. Ambitionen er at udgøre et kvalificeret og anvendeligt beslutningsgrundlag i forhold til væsentlige, aktuelle udfordringer på alle områder, som har betydning for dansk erhvervsliv og den samfundsøkonomiske udvikling. Det er tilladt at citere fra Dansk Erhvervs analysenotater med tydelig henvisning til Dansk Erhverv.

Kontakt

Henvendelser angående servicebranchen, herunder rengørings- og vinduespoleringsbranchen kan ske til chefkonsulent Malene Jæpelt på maj@danskerhverv.dk eller tlf. 2654 7691. Henvendelser angående analysen kan ske til Økonom Jannie Frederiksen på jfre@danskerhverv.dk eller på tlf. 3374 6083.